

Teabeleht

Meedia lähenemiskatse maailmamuusikale

5.-8. novembril toimus Maastrichtis Eurovisiooni muusikaekspertide grupi ja Rahvusvahelise Muusikakeskuse (IMZ) korraldusel seminar teemal "World Music and Media" ja selle raames esinduslik muusikaprojekt "EBU World Music Night", mida ETV-s saab näha 27. novembri hilisööl.

Mõiste *world music* ehk "maailmamuusika" alla mahub tegelikult nii palju eriilmelist, et ühest definitsiooni õieti polegi. Asja ülimalt lihtsustades on see meile kaugete kultuuride algupärasest muusika-traditsioonist lähtuv nüüdismuusika; ühisnimetaja selle erinevatele avaldumismvormidele, mis jõuliselt on astunud ka Euroopa kontserdilavadele. Cannes'is toimuval muusikaturu "MIDEM'i" kontserdi-programm koosneb muide valdavas enamuses just sedalaadi gruppide esinemistest. Nad ei tule enam sugugi üksnes kaugete ja eksootiliste külalistena ei-tea-kust, paljud neist on immigrantidena siin kanda kinnitanud ja üritavad sobitada omi traditsioone uude keskkonda. Mitmed Lääne-Euroopa tuntud muusikud on saanud neist võõrastest kultuuridest inspireerivat ainet.

Kuigi suurtes plaadipoodides võib leida riiulite viisi maailmamuusika salvestusi ja raadiotes vastavasisulisi saatesarju, on *world music* teleprogrammides juhukülaline või lausa kontvõõras. Tõsi küll, erandiks on kultuuri- või muusikakanalid - ARTE, MUZZIK jt. Maastrichtis toimunud seminar oli EBU muusikaekspertide katse avada nii iseenda kui oma teleorganistsioonide programmi-koostajate silmi ja kõrvu, et märgata

- ja siis ka vahendada seda, mis maailmas tegelikult toimub.

Diskussiooni juhtisid nimekad maailmamuusika eksperdid/praktikud - **Alexander Schischlik** UNESCOst, **Gabriele Faust** ZDF/ARTE-st, **Timothy D. Taylor** Columbia Ülikoolist ja rezhissöör-produutsent **Simon Broughton** Inglismaalt. Arutleti selle üle, milline peaks olema meedia roll maailmamuusika vahendamisel - kas suhelda ühe kindla sihtgrupiga või jõuda uute potentsiaalsete huvilisteni. Ehk kuidas viimast eesmärki täita, kui saated on eetris südaöisel ajal?

Gabriele Faust, ZDF/ARTE produtsent, kes kevadel ka ETV-d külastas, võttis teravalt jutuks filmide kvaliteedi languse seoses odavate digikaamerate massilise kasutamisega. Sündmusvõtete ja dokumentaalsete jäädvustuste tarbeks hästi sobiv tehnika on kunstiliste ambitsioonide jaoks piiratud. Kui aga kaamera kasutajail ei ole elementaarseid teadmisi kaadri-kompositsioonist, valgusest, kujundikeelest, on tulemuseks kõige tavalisem kodukino. Ka helikvaliteet jätab sellistel võtetel soovida, mis muusikafilmis on andestamatu. Arutleti, miks ei suuda rahvuslikud filmitegijad ise oma kultuuri tutvustavaid filme nii teha, et neid ostetaks - kas tegemist on oskamatusena ennast eemalt vaadata või oma "toodet" sobivasse pakendisse pakkida?

Diskussiooni elavdamiseks vaadati filme; üritus lõpetati esindusliku kontserdiga *EBU World Music Night*, kus astusid üles mitmed maailmamuusikas kuulsad nimed - tuntuim ehk India päritolu löökpillimängija **Trilok Gurtu** koos ansambliga **The Glimpse**. Kontserti, mille salvestas Hollandi telekanal NPS, on lubanud näidata ligi 15 Euroopa telejaama. ETV-s võib reede hilisööl näha kontserdi tunnipikkust kokkuvõtet, mida kommenteerib KUKU raadios juba pikki aastaid maailmamuusikat tutvustanud **Tõun**. Ja et käesolev projekt ei jääks üheks juhuslikuks sööstuks tundmatusse, on uuel aastal plaanis jätkata - videomaterjal on juba kohal. Olen veendunud, et meie "muusikaline menüü" vajab mitmekesisust ja elavamat kontakti sellega, mis mujal maailmas sünnib - ja et me oleme nendeks kontaktideks ka sisemiselt valmis.

HEIDI PRUULI

TÄNA TEABELEHES

Sporditööstuses
 ühtsuse poole - lk. 2
Digitaalne küllus vajab
 odavaid programme - lk. 2
EBU seminar Riias - lk. 2
Avaliku Sõna Nõukogu
 otsus - lk. 2
Merike Jürjo,
 Nõu'ga ja jõuga tööle - lk. 3
Teated, õnnitlused, üritused
 käesoleval nädalal - lk. 3
Saadete retsensioonid - lk. 4

EBU strateegilise informatsiooniteenistuse infobülletääni "SIS Briefings" oktoobrinumbris on kaks mahukat artiklit: Francois Godardi "Sporditööstuses ühtsuse poole?" ning Jean-Pierre Jézéquel'i "Digitaalne küllus vajab odavaid programme". Siinkohal avaldame nende artiklite lühikokkuvõtte. Huvi korral on võite artiklid saada välisosakonnas.

Sporditööstus otsib ühinemisvõimalusi

90. alguses liitusid mitmed filmi-, muusika-, lõbustusparkide- ja televisioonitöösturid ning lõid sellega ühtse meelelahutusäri. Kui vaadata viimaseid meediakanalite ja meelelahutustööstuste ühinemisi, siis võib öelda, et peamine koosseksisteerimise kasuks rääkiv punkt on avaramad tegutsemisvõimalused.

Liitumise peale mõtlevad ka sporditööstuste juhid. Mitmed spordiorganisatsioonid (klubid, liigad, föderatsioonid) on püüdnud liikuda kommunikatsiooni poole, kuid teinud seda seni suhteliselt piiritletult ning mitte eriti õnnestunult. Ringhäälingute seotus spordiga on erinev: spordiklubi omamine, spordiülekannete õiguste levitamine ja võistluste organiseerimine.

Sporditööstusega ühinedes peaksid telekanalid kontrollima ja kui vaja tegema ka propagandat, et spordiülekannete tegemisel rakendataks rangelt kartellidevastaseid reegleid. Kui otsene klubi omamine on liiga kallis, tasub telekanalitel hankida spordiülekannete levitamisoigusi.

Digitaalne küllus vajab odavaid programme

Telemaastikul põrkuvad kaks omavahel sobimatut nähtust: kõrvuti suureneva nõudlusega originaal-saadete järgi kasvab ka nende kanalite arv, mis ei ole suutelised programmitootmisesse raha paigutama.

Telekanalite arvu järsk suurenemine paiskab segi saadete tootmisega tegelevate üksuste tasakaalu ja traditsioonilise praktika. Suurel osal ühele teemale spetsialiseerunud telekanalitest (näiteks spordi- ja muusikakanalid) on pingelised eelarved, mis ei lase neil investeerida kallitesse kvaliteet-toodetesse; mõningatel juhtudel puudub omatoodang üldse.

Sellegipoolest, kui need kanalid ei taha oma vaatajate jaoks igavaks muutuda, siis ei saa nad lõputult korrata ühtesid ja samu sisseostetud programme.

Lahendusena kasutatakse praegu peamiselt originaalprogrammide tootmist odavate vahenditega, mille kvaliteet on enamasti vilets ja amatöörlik. Sama juhtus ka 1980. aastatel eraradiojaamadega.

Vahendas TIINA ANNUS

Avaliku Sõna Nõukogu OTSUS

11. november 1998

Avaliku Sõna Nõukogu arutas *Postimehe* kirjutist "Tartus kunstviljastatud nelikud sündisid Vilniuse naistekliinikus" (Annika Alasoo, 27.05.98), tulenevalt Leedu Ajakirjanike ja Kirjastajate eetikakomitee pöördumisest.

Leedu Ajakirjanike ja Kirjastajate Eetikakomisjon palus nimetatud kirjutist arutada, sest selles avaldatud informatsioon leidis ümberlõkkamist Leedu ajalehes *Lietuvos Rytas* ja põhjustas kaebuse Leedu komiteele seoses eraisiku delikaatsete andmete (sünnituse üksikasjad) avalikustamisega.

Postimees sisulist selgitust artikli kohta ei andnud, viidates informatsiooniallika konfidentsiaalsusela.

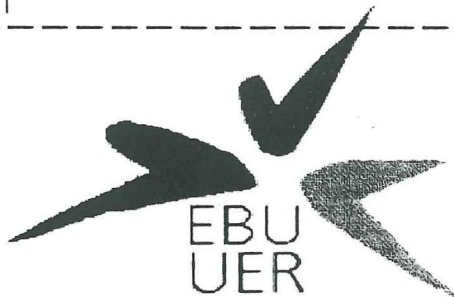
Avaliku Sõna Nõukogu peab oluliseks käesolevas kaasuses juhtida meediaväljaannete tähelepanu asjaolule, et lapse sündimise ja viljastamise viis, lapse põlvnemine, lapse hooldusvaidlused, tervislik seisund jms. on väga eraeluline informatsioon. Sedalaadi informatsiooni avaldamiseks on vajalik üldjuhul hankida asjaosalise isiklik nõusolek, kui see inimene kirjutises identifitseeritakse või kui ta on identifitseeritav. Meediaga suhtlemisel kogenematule inimesele tuleb selgitada räägitu võimalikke tagajärgi.

Vaadeldaval juhul ei ole aga *Postimees* nelikute ema oma lugejaskonnale identifitseerinud, sest kasutatakse vaid eesnime ja ka foto järgi ei ole inimene äratuntav. Eestikeelne ajaleht *Postimees* ei ole suunatud Leedu auditoriumile, kus lapse ema võidaks ka kaudselt kindlaks teha.

Tutvunud *Lietuvos Rytase* kirjutise tõlkega, nendib ASN, et Leedu ajaleht on avaldanud ema kohta palju rohkem eraelulisi üksikasju kui *Postimees*. *Lietuvos Rytase* kirjutis ei ole *Postimehe* artikli tõlge, vaid iseseisev kirjutis, mille eest vastutab Leedu ajaleht vastavalt Leedus kehtestatud konventsioonile ja mille arutamine ei kuulu ASN-i pädevusse. ASN-il ei ole alust arvata, et *Postimehe* kirjutis oleks põhjustanud nelikute emale kannatusi, mistõttu ASN leiab, et *Postimees* ei ole rikkunud head ajakirjandustava.

Urmas Loit, esimees

18. - 20. novembrini toimus Riias EBU seminar teemal "Äristrateegia koostamine". Seminar viidi läbi koolitunni vormis, praktilisi näiteid toodi telekanalite BBC ja YLE Finland kogemustest. Esinesid Julian Ekiert (EBU, CH), Bob Nelson (BBC), Ian Hayward (BBC), Jim Cannon, Ismo Silvo (YLE Finland) ja Avril Mahon (EBU).

Eesti Televisiooni poolt osalesid seminaril Anneli Viita ja Tarmo Krimm.

NÕUGA JA JÕUGA TÖÖLE

Septembrikuu lõpul sõlmiti ilma suurema kisa-kärata ETV ja Rootsis elava väliseestlase Enn Nõu vahel möödunud aegadest tulevikku vaatav leping.

1944. aastal üle mere siirdunud Enn Nõu on Rootsis elatud aastate kestel hämmastava järjekindlusega talletanud endale Rootsis uue kodu leidnud eestlaste tegemisi ja toimetamisi, algul 16 mm filmilindile, tehniliste võimaluste avardades ja arenedes erinevatele videosüsteemi kandjatele. Nüüdseks on Enn Nõu arhiiv kopeerituna Eesti Televisiooni säilitusfondis hoiul BETA SP kassetidel.

Eelpoolmainitud lepinguga loovutab härra Nõu tasuta enda poolt salvestatud ja kogutud videokassettide koopiad Eesti Televisioonile. Vastavalt lepingule tohib nendel kassetidel sisalduvat informatsiooni kasutada vabalt ETV saadete ja programmide ettevalmistamiseks ning tootmiseks, aga ka väljastpoolt tulnutel on õigus seda informatsiooni teadusliku

uurimistöö tarbeks kasutada.

Enn Nõu kogu kajastab väliseestluse ajalugu aastatest 1954 - 1990, selle hulgas Eesti Vabariigi erinevate aastapäevade tähistamisi, Stockholmi Eesti Maja sisseõnnistamist, ESTO päevi, skautlust, Eesti Kultuuri Koondise, Eesti Kirjanike Kooperatiivi, Uppsala Eesti Seltsi ja Uppsala üliõpilaskonna, Üliõpilasseltsi Raimla mitmesuguseid üritusi. Meile vahest harjumatu noortenägi näeb liikuvast pildist Valev Uibopuud, Karl Ristikivi, Aarne Viisimaad, Bernard Kangrot, Kalju Lepikut, Arvo Mägi ja paljusid, paljusid teisi.

Antud kogu puhul on vaieldamatult tegu kodu-Eestis unikaalse, ja ilmselt ka ainukese nii kompaktselt väliseestlust kajastava filmi- ja videomaterjaliga. Tänuväärne materjal kasutamiseks kõigile neile, kellele ajaloo põnevus peaks saadete tegemiseks inspiratsiooni andma.

MERIKE JÜRJO

Palju õnne!

24. november

Kersti Altoja

Mihhail Ledvanov

26. november

Nadezhda Hio

27. november

Peeter Tungal

Tiiu Palta

28. november

Jelena Poverina

29. november

Kalju Nugin

Hannes Sule

Andrei Prokofjev

30. november

Heiki Terras

1. detsember

Mare Kõrtsini

Personaliosakond palub teatada ISIKUANDMETE (pass, elukoht, perekonnaseis, haridus, lapsed, telefon jms.) MUUDATUSTEST.

Eesti Televisiooni juhatus on otsustanud astuda tagasi *Circom Regionali* tegevusest alates 1. detsembrist 1998. a.

Circom Regional

on Euroopa regionaaltelevisioonide assotsiatsioon.

Peatoimetajate teisipäevased üldkoosolekud jäävad edaspidi ära, kuna lisandusid esmaspäevased ja neljapäevased koosolekud algusega kell 9.30 peadirektori kabinetis.

Mariina Mäik

*** Teisipäeval, 24. novembril kell 15.00 - 17.00**
saab õppeklassis lasta ennast **GRIPI vastu vaktsineerida.**
Maksab 95 krooni, a/ü liikmetele tasuta.

*** Kolmapäeval, 25. novembril algusega kell 12.00** toimub koosolekute saalis SPORDITOIMETUSE PRESSIKONVERENTS teemal **"Suusatalv ja ETV spordiülekanDED".**

Räägitakse Suusatamise Maailmakarika etappide ülekanDEST, 18.02 - 28.02 Ramsaus toimuvast suusatamise MM-st ja Eestis toimuvatest suusaüritustest.

*** Reedel, 27. novembril kell 12.00** antakse **Eve Viilupile** ETV 6. korruse koosolekusaalis Lastekaitse Liidu poolt üle **kõige lastesõbralikuma ühiskonnategelase autasu.**

*** Esmaspäeval, 30. novembril kell 12.00** tutvustame koosolekute saalis ajakirjanikele **ETV detsembrikuu mängufilme.**

Meestemaailm

Saatejuhipaarid tunduvad Eestis olevat uue telehooaja tähelepanuväärseim tunnus. ... Kahe saatejuhi kasutamise taga võiks aga olla ka mõni kaalukam põhjendus, kui see, et kahekesi on toekam. ... Beibeimidzhile välja mängitud Karpa ja Kimmel vastanduvad vähemalt juuste värvilt - Karpa blond, Kimmel brünett. Sellega nende kontrast peaaegu piirdubki. ... kui neide ei näe, ei saagi aru, kumb räägib.
* *Barbi Pilvre, Kolm tandemit. TV-Nädal, 1998, 20. - 27. 11., Nr. 47, lk. 11.*

Lahtiste kaartidega (17.11)

Enno Tammeri ilmumine meelelahutus-saatesse tekitas paljudes põhjendatud elevust. Meediaõpetaja Tiit Hennoste on temaga seoses juba maininud tuvide laskmist kahurist. ... Viimases saates oli mul Tauno Kangroga kunstist rääkivast Enno Tammerist igatahes lausa kahju ja ma vahetasin kanalit.
* *Barbi Pilvre, Kolm tandemit. TV-Nädal, 1998, 20. - 27. 11., Nr. 47, lk. 11.*

Küllaltki sisutühi ja lihtsalt lobisev on Kati Murutari ja Enno Tammeri juhitud "Lahtiste kaartidega". Ega ei saagi aru, miks seda saadet üldse tehakse. Tegevust küll on, aga saatekõlalisele kui isiksusele ei saa vaataja midagi teada.
* *Telekaja. Marika Valk. ML 19, 11.*

Mõningase nukrusega vaatan, et Kati Murutar, keda pidasin lummavaks ja tugevaks saatejuhiks, on oma võlu kaotanud saates "Lahtiste kaartidega". ... Et mitte pettuda selles Murutaris, keda varem teadsin, ei taha ma tema saadet enam vaadata.
* *Telekaja. Enn Vetemaa. ML 19, 11.*

Inimeselt inimesele (15.11)

Saatest selgus, mida tahab ja millest unistab Mari, aga paraku jäi ühekordsel vaatamisel arusaamatuks, mida tahtsid selle saatega öelda saate autorid. Seda tuleb küll tunnistada, et saade oli huviga jälgitav.
* *Igor Kurve, Kallis Mari... Nädal, 1998, 23. - 29. 11., Nr. 47, lk. 45.*

Euromeeter

Saadetel pole häda midagi, puha telepärastelt tehtud-kujundatud, autor tavalisest tolerantsem, esinejad kenasti valitud. Võib vaadata küll ja osa saada. Küsitakse ainult, et millest?
* *Uno Maasikas, Võtaks Euroopa sülle? Nädal, 1998, 23. - 29. 11., Nr. 47, lk. 45.*

Teise maailmasõja tandritel (17.11)

Ühe hea sõjadokumentaali näitamist saab pidada telekanali töövõiduks.
* *A. Laasik, Ögvendatud sõjaajalugu. EPL 19, 11.*

Vahelduseks ülimagusale "seebile" võib telekanalilt aeg-ajalt leida ka seriaale, mille vaatamine koguni hariv ja kasulik on, rääkimata sellest, et nähtavat julgelt üldhuvitavaks ja kasulikuks lugeda võib.
* *L. Real, Hilisõhtune ajalootund. ÕL 19, 11.*

Etnos (18.11)

Hea saate indikaatoriks olevat see, kas laseb kõõgis ära käia või mitte. Kolmas saade sarjast "Etnos" seda ei võimaldanud.
* *Ulla Martin, Pilk rataste vahele. PM 20, 11.*

Lasteuudised

Soovitan soojalt kõigil telelembestel kord nädalas kell 17.30 loobuda Teletupsudest (TV1), Esmeraldast (Kanal 2) või A-rühmast (TV3). ... Sõna "head" pealkirjas tähendabki - hästi tehtud. ... ninnutamistest on see lastesaade prii.
* *Ene Poll, Head uudised. EPL 20, 11.*

M-klubi ja Õnne 13

Pealtnäha on M-klubi kangelased justkui kindlaks määratud rollijoonistega koomiksitelgelased ja "Õnne 13" pakub elulisi karaktereid meie endi keskest. ... Läbi lavastusprisma jõuab vaatajani aga kõik vastupidi. ... Nii saavadki Õnne kangelastest elutud plakatid, koomilised karikatuurid, kelle tegemised ei tekita vastumeelsust, küll aga kohatist piinlikkust. ... M-klubis on igas tegelases (väheke ka markiis) midagi sellist, millega vaataja tahaks samastuda. Iga M-meese pakub vaatajale julgeid ja huvitavaid rollilahendusi, mis jumestaksid kelle tahes tõsielu.
* *V-S. Maiste, Farss ja tõsielu. SL 17, 11.*

Valvel

Ehkki ma ennast eriti suureks televaatajaks ei pea, avastasin mõni nädal tagasi pühapäeva hommikul sellise toreda saate nagu "Valvel". ... Nüüd, eelmisel nädalal ootasid aga siiski saadet "Valvel" eriti, sest nädala jooksul oli mitmeid sündmusi, mille kajastamist väga näha tahtsin. ... Millegipärast peeti aga vajalikuks näidata seekord õpetlikku saadet, kuidas käituda korterivarguste puhul ... Kas oli sel "kellelgi" kes tõenäoliselt saate eest maksab, aasta lõpus raha otsa saanud?
* *Lembit Lukk, Valvel, küsimärkidega. ÕL 18, 11.*

Reisile Sinuga

Igal korrusel võis kuulda populaarse telesaadete algussignatuuri, kui ma lõõtsutades oma paneelmaja neljandale korrusele tormasin. ... Saates "Reisile Sinuga" on kõik tasemel: huvitav stuudiokujundus, ETV parim saatejuht, kopsakad auhinnad. Ainult nalja ei saa. Ütleme otse välja - peale Maire Aunaste

lahkumist on saade lausa igav. ...

* *Kaire Kenk, Nohikud võõrsil. ÕL 17, 11.*
Olen väga rahul, et "Reisile sinuga" vahetas saatejuhti. Saade on ainult võitnud.
* *Telekaja. Marika Valk. ML 19, 11.*

Mängufilmid laupäeval 21.nov. Eesti telekanalitel

ETV pakkumine oli kõige tugevam: "Miss Firecracker" Holly Hunteri ja Tim Robbinsiga ning "The Cop" James Woodsiga.
* *Märt Milter, Tõeline konkurents. SL 23, 11.*

John Gabriel Borkmann

Nimelt nägi televaataja norra klassiku 4-vaatuselise draama lavaseadet õige omapärase järjestuses: esiteks kolmas vaatus, siis pool neljandat, seejärel teine, veel kord kolmas ja lõpuks veel kord neljas vaatus.
* *Sven Karja, Horror-draama ETV moodi. PM Kultuur, 20. - 27. 11.*

Kaunilt kaua. Tõnis Mägi 50 (20.11)

Nii täpset ja vaheldusrikast kodumaist kontserdi edastamist pole Eesti tele-eetris pikka aega näha olnud.
* *Andres Laasik, Väärikas telejuubel. EPL 22, 11.*

Tere hommikust (20.11)

Juhtusin läinud nädala reede hommikul vaatama ETV hommikuprogrammi ja loodetud hea tuju asemel pidin ennast totaalselt välja vihistama.
* *Mari Kaas, Tige telehommik. ÕL 23, 11.*

8 pilku Eesti muusikale. Muutuvad maailmad - Mari Vihmand (19.11)

Vaatamata saatejuhi/autori pingutatult segastele ja hingestatud küsimustele õnnestus Mari Vihmandil jätta endast äärmiselt lihtsa ja meeldiva inimese mulje.
* *B. Pilvre, Pilk Mari Vihmandile. EPL 21, 11.*

Tähed muusikas

Ebaugriikult hoogs tempo, hea montaažhi ja loomulikuna mõjuva heatujulisuse poolest on see üks vähestest kodumaistest telemängudest, milles on tunda tõelist show'd.
* *Ilona Martinson, Soojendus kultusseriaalile. EPL 23, 11.*

Mäng mängus (22.11)

Sensuaalselt atraktiivne, kuid mitte tühja pilguga blondiin on õppinud näitlejaks, seega teatrielus *insider*, mitte väljastvaatleja. Ja seda on tema saadete juures kohe suure plussina tunda.
* *Marko Mägi, Piret Tanilov on võitnud usalduse. ÕL 23, 11.*

Põlvkond 2000 (21.11)

Sisukate seisukohavõttudega saade jättis, mille üle järele mõelda.
* *A. Kiip, Noored suhtlevad vabalt. PM 23, 11.*

**Retsensioonid kogus kokku ETV raamatukogu sõbralik kollektiiv.
Raamatukogu rikkalik retsensioonikogu on teie päralt.**

Teabeleht

Teabeleht on ETV marketingi- ja müügiosakonna väljaanne. Ilmub teisipäeviti.
Vastutav väljaandja: Mariina Mäik - 4200. Toimetuse: Heiki Meeri - 4175;
Kaidi Kesamaa - 4113; Annaliisa Sisask - 4189. Paljundatud ETV paljundusosakonnas